

Стаття посвячена рассмотрению особенностей лесного хозяйства в Украине. В статье определено, как осуществляется автоматизированный учет лесного хозяйства, показано, как ведется организация лесного хозяйства в целом и каким министерствам подчиняются отдельные части лесных земель. Рассмотрены основные направления развития лесного хозяйства, и как осуществляется учет лесопродукции от начала ее приема на предприятие до ее реализации, а также рассмотрели, как осуществляется учет готовой продукции. Определили, как ведется аналитический учет и учет затрат на лесохозяйственное производство.

Ключевые слова: лесное хозяйство, Лесной кодекс Украины, оперативный, бухгалтерский и налоговый учет, амортизация, лесопродукция.

ANNOTATION

THE ACCOUNTING METHODOLOGY OF FORESTRY IN UKRAINE

The peculiar features of forestry are: the environment, the forest-forming role as a component of the biosphere, the ability of the forest to natural regeneration, the long duration of the production cycle of forest growing, the zonal differences of forests, the complexity and dynamism in the relationships among the components of forest ecosystems, the spotty placement of forests on the territory, the complex and ecological usage of forest resources in the national economy.

The organization of forestry has as its objective to provide forest management on the principles of sustainable development, taking into account natural and economic conditions, intended usage, forest growth conditions, species composition of forests and the functions they perform.

The main directions of forestry development are:

- protective;
- protective-exploitable;
- exploitable -industrial;
- industrial.

The article deals with the peculiarities of forestry in Ukraine.

The way of automatical forestry accounting has been defined in the article, as well as the organization of forestry in general has been shown and to which ministries the separate parts of the forest lands are subordinated to. The main directions of forestry development, and forest products accounting from the beginning it enters the enterprise to its implementation have been analysed, as well as accounting for the finished goods. It has been defined in what way the analytical accounting and cost accounting in forestry production is carried out.

Keywords: Forestry, Forest Code of Ukraine, operational, accounting and tax accounting, depreciation, forest products..

УДК 657

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ

КРАТКО І.Р., МАДЯР В.Ю.

Мукачівський державний університет

В умовах ринкової економіки податки, окрім фіскальної функції, є важливим економічним інструментом регулювання ринкових відносин.

На сьогодні в Україні застосовується велика кількість податків, серед них є й акцизний. Акцизний податок — непрямий податок, основою якого виступає диференційований підхід до оподаткування різних товарів та товарних груп. Тому його відносять до категорії специфічних акцизів. Цей вид податку дозволяє через цінові механізми непрямі впливати на обсяги виробництва та реалізації окремих підакцизних товарів як на митній території України, так і в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

У системі оподаткування акцизний податок є досить значимий, але разом і з цим, він є ризиковим, з погляду на його вплив на формування доходної частини бюджету країни.

У статті розглянуто особливості акцизного податку, ставки, за якими стягується акцизний податок, а також операції з підакцизними товарами, які звільняються від оподаткування.

Ключові слова: акцизний податок, платники податку, специфічна та адвалорна ставки, форми заявок-розрахунків.

Сучасна податкова система України перебуває на етапі глибокого реформування, що виражається і в кодифікації національного податкового законодавства, і в перегляді взаємовідносин між двома сторонами податкового процесу - органами податкової та митної

служб та безпосередньо суб'єктами господарювання-платниками податків. Акцизи в податковій системі містять певний прихований потенціал і за зваженого підходу до їх використання слугують суттєвим ресурсом для наповнення дохідної частини бюджету країни, характеризуються відносною рівномірністю надходжень в регіональному розрізі та швидко мобілізуються до бюджету.

Найбільш гоміздкою проблемою є велика кількість незаконного виробництва алкогольних напоїв, тютюнових виробів, спирту. Адже виникає недостатня кількість надходжень коштів до бюджету від акцизного податку, а це є одним із каналів відтоку грошових коштів до тіншового сектора економіки. Але є й інші можливості від несплати акцизного податку такі, як ввезення підакцизних товарів поза митним контролем; здійснення псевдо експорту підакцизних товарів; декларування товарів на фіктивні фірми; заниження митної вартості імпортованих товарів; використання підроблених марок акцизного податку та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі дослідження акцизного податку відображено у роботах таких вчених, як: В.М. Андрущенко, О.Д. Данілова, А.Б. Дрига, В.І. Коротун, І.О. Лютій, В.М. Опаріна, А.М. Соколовська, В.М. Федосов, С.І. Юрій. Зокрема, питанням підвищення ефективності застосування акцизу у національній податковій системі присвятили свої праці Є.С. Гордієнко, В.В. Буряковський, А.І. Луцик, В. В. Макаренко, Т. В. Мединська та ін. [2]

Серед науковців суттєві регулюючі властивості акцизного оподаткування відзначили П. Боровик, О. Покатаєва, О. Фрадинський, І. Хлебнікіова та безліч інших вітчизняних дослідників.

Проблеми акцизного податку в Україні досліджували такі вчені як Климець П.А., Хомутич В.Ю., Горіна І.А., Коновалюк В.І., Данілов О.Д., Загорський В.С. та ін. Однак окремі проблеми та питання щодо даного податку і досі залишаються маловивченими, а тому потрібна подальша робота над вивченням даного акцизного податку.

Метою статті є визначення особливостей ведення акцизного податку та його відображення в обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Акциз (від латинського *accidere* - урізати) – один з видів непрямого податку переважно на товари масового вжитку. Виходячи з законодавчого трактування, "акцизний податок" -ценопрямий податок на споживання підакцизних товарів (продукції), що включається до ціни таких товарів (продукції) [1].

Статтею 215 Податкового кодексу України визначено наступний перелік підакцизних товарів:

- спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво;
- тютюнові вироби, тютюн та промислові замітники тютюну;
- нафтопродукти, скраплений газ;
- легкові автомобілі, кузови до них, причепи та напівпричепи, мотоцикли.

Із набуттям чинності Податкового кодексу України колоплатників акцизного податку розширено. Поряд із виробниками та імпортерами підакцизних товарів до його переліку віднесено:

- особу, яка реалізує підакцизні товари, які конфісковані, є безхазяйними, за якими не звернувся власник до кінця строку зберігання, та підакцизні товари (продукцію), що внаслідок права успадкування чи на інших законних підставах переходять у власність держави;

- особу, яка не забезпечила цільове використання підакцизних товарів (продукції). Наприклад, якщо встановлено нульову ставку податку (зокрема спирт для виробництва продукції, визначеної у статті 229 Податкового кодексу України, легкі та важкі дистиляти для виробництва етилену), або не підлягають, або звільняються від оподаткування.

Крім того, при імпорті підакцизних товарів платниками є:

-фізична особа-резидент або нерезидент, яка ввозить підакцизні товари (продукцію) на митну територію України в обсягах, що підлягають оподаткуванню, відповідно до митного законодавства;

-особа, яка реалізує або передає у володіння, користування чи розпорядження підакцизні товари (продукцію), що були ввезені на митну територію України зі звільненням від оподаткування до закінчення строку, визначеного законом відповідно до пункту 213.3 статті 213 Податкового кодексу України;

-особа, на яку покладається дотримання вимог митних режимів, що передбачають звільнення від оподаткування у разі порушення таких вимог.

Замовники, за дорученням яких виробляються підакцизні товари (продукція) здавальницької сировини, сплачують податок виробнику [4].

Об'єктом оподаткування акцизним податком є реалізація підакцизних товарів (продукції). Тобто будь-які операції на митній території України, що передбачають відвантаження підакцизних товарів (продукції) згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами з передачею прав власності або без такої, за плату (компенсацію) або без такої, незалежно від строків її надання, а також безоплатного відвантаження товарів, у тому числі з давальницької сировини. Також до об'єктів оподаткування акцизним податком відноситься: реалізація (передача) підакцизних товарів з метою власного споживання, промислової переробки, здійснення внесків достатнього капіталу, а також своїм працівникам; ввезення підакцизних товарів на митну територію України; реалізація конфіскованих підакцизних товарів, підакцизних товарів визнаних безхазяйними, чи за якими не звернувся власник до кінця строку зберігання, підакцизних товарів, що за правом успадкування чи на інших законних підставах переходять у власність держави та ін. До об'єктів оподаткування віднесено також обсяги та вартість втрачених підакцизних товарів із вини платника податку.

Податковим кодексом України встановлений широкий перелік операцій, які не підлягають та звільняються від акцизного оподаткування. Так, не підлягають оподаткуванню операції з вивезення (експорту) підакцизних товарів (продукції) платником податку за межі митної території України. До операцій, які звільняються від оподаткування акцизним податком Податковий кодекс України відносить: придбання за кошти державного та місцевих бюджетів, фондів загально-обов'язкового державного страхування легкових автомобілів спеціального призначення для інвалідів, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства надзвичайних ситуацій; ввезення підакцизних товарів для офіційного та особистого використання дипломатичними та консульськими представництвами іноземних держав.

База оподаткування залежить від виду застосовуваної ставки акцизного податку. Передбачено три види податкових ставок: адвалорні, специфічні, адвалорні та специфічні одночасно (змішані) [4].

Адвалорні ставки встановлюються у відсотках до вартості товару.

Специфічні ставки встановлюються у грошовому виразі на одиницю товару, представлену у фізичних одиницях виміру (кг, л, см³, штуки). Застосовуються до підакцизних товарів (продукції) таких як: спирт етиловий, алкогольні напої, нафтопродукти, скраплений газ, транспортні засоби.

Адвалорні та специфічні (змішані) встановлюються одночасно за ставками у відсотках до вартості товару та у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції). Застосовуються до тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну.

Сума акцизного податку визначається платником податку самостійно, виходячи з об'єктів оподаткування, бази оподаткування та ставок цього податку. Якщо ставку податку

встановлено не у гривнях, а в євро, то до бюджету акцизний податок все рівно сплачується у гривневому еквіваленті.

Строки сплати акцизного податку встановляють:

- для виробників підакцизних товарів на митній території України - протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання податкової декларації за місяць;
- для алкогольних напоїв, при виробництві яких використовується спирт етиловий неденатурований, — при придбанні марок акцизного податку;
- для власників продукції, виробленої з давальницької сировини, — не пізніше даті відвантаження готової продукції;
- для імпортованих підакцизних товарів (крім маркованої продукції) — до або в день подання митної декларації;
- для імпортерів маркованої підакцизної продукції — при придбанні марок акцизного податку з доплатою (у разі потреби) на день подання митної декларації [4].

Декларація подається відповідному центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, або центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері митної справи, у формі, визначеній центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики. [6]

Суми податкових зобов'язань з акцизного податку відображаються по кредиту субрахунка 642 — Розрахунки з обов'язкових платежів. За цим субрахунком доцільно відкрити окремий субрахунок другого порядку, наприклад, 642/1 — Розрахунки з акцизного податку. За дебетом цього рахунку відображаються суми акцизного податку, перераховані до бюджету; за кредитом цього рахунку — суми акцизного податку по реалізованих товарах. Для імпортера підакцизної продукції при придбанні марок суми сплаченого акцизного податку буде відображатися по дебету субрахунка 642/1. При ввезенні товару на митну територію України сума акцизного податку (разом з сумою мита та інших витрат) відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку №9 «Запаси» включається до початкової вартості ввезених запасів.

Кореспонденцію рахунків із нарахування та сплати акцизного податку можна навести у вигляді таблиці 1.

Особливості справляння акцизного податку з товарів, що підлягають маркуванню марками акцизного податку: у разі ввезення маркованої підакцизної продукції на митну територію України податок сплачується під час придбання марок акцизного податку з доплатою (у разі потреби) на день подання митної декларації; у разі ввезення на митну територію України алкогольних напоїв і тютюнових виробів платники податку зобов'язані забезпечити їх маркування марками встановленого зразка; наявність наклеєної на встановленому порядку марки акцизного податку встановленого зразка на пляшці (упаковці) алкогольного напою та пачці (упаковці) тютюнового виробу є однією з умов для ввезення на митну територію України і продажу таких товарів споживачам, а також підтвердження сплати податку та легальності ввезення товарів [5].

Таблиця 1

Кореспонденція рахунків із нарахування та сплати акцизного податку

Зміст господарської операції	Дт	Кт
Якщо оплата здійснюється відвантаженням		
Відвантажено покупцю підакцизну продукцію виробником	361	701
Нараховано ПДВ	701	641
Нараховано податкові зобов'язання з акцизного податку	701	642 /1
Списано з балансу відвантажену продукцію	901	26
Списано на фінансовий результат собівартість реалізації	791	901
Отримано оплату за відвантажену продукцію	311	361
Якщо товар реалізується на умовах передоплати		
Отримано передоплату від покупця	311	681
Нараховано ПДВ	643	641
Нараховані податкові зобов'язання з акцизного податку	645	642 /1
Відвантажено продукцію	361	701
Списано податкові зобов'язання з ПДВ	701	643
Списано податкові зобов'язання з акцизного податку	701	645
Операції зі сплати акцизного податку		
Сплата акцизного податку з вітчизняних товарів виробником	642 /1	311
Сплата за марки акцизного податку	642 /1	311
Сплата акцизного податку з імпортих товарів	642 /1	311

Є такі форми заявок-розрахунків на виготовлення та придбання марок акцизного податку, звіти про використання марок акцизного податку та журнали для обліку марок акцизного податку:

1. Попередня заявка-розрахунок про потребу в марках акцизного податку.
2. Заявка-розрахунок на придбання марок акцизного податку для маркування алкогольних напоїв.
3. Заявка-розрахунок на придбання марок акцизного податку для маркування тютюнових виробів.
4. Звіт про використання марок акцизного податку.
5. Журнал реєстрації імпортера (замовника) алкогольних напоїв, тютюнових виробів.
6. Журнал обліку видачі марок акцизного податку для маркування алкогольних напоїв вітчизняного виробництва.
7. Журнал обліку видачі марок акцизного податку для маркування алкогольних напоїв імпортного виробництва.
8. Журнал обліку видачі марок акцизного податку для маркування тютюнових виробів вітчизняного виробництва.
9. Журнал обліку видачі марок акцизного податку для маркування тютюнових виробів імпортного виробництва.
10. Реєстр повернутих марок акцизного податку [5].

Головною особливістю обліку акцизного податку є облік операцій із придбання та списання марок акцизного податку.

Для придбання акцизної марки, підприємство подає заявку-розрахунок на придбання марок акцизного податку. У цій заявці фіксують кількість, тип і номеривиданих марок, а також підпис уповноваженої особи, яка одержала марки для підприємства. У той же час слід зазначити, що марки акцизного податку — бланки документів суворої звітності, тому їх облік ведуть на однойменному позабалансовому рахунку 08, окремо за місцями зберігання акцизних марок. Щодо списання марок акцизного податку, то їх оформляють за допомогою

Акта на списання використаних бланків суворої звітності. Вартість марок списують із позабалансового обліку однібічним записом: Кт 08.

Кореспонденцію рахунків можна навести у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Облік операцій із придбання і списання марок акцизного податку		
Зміст господарської операції	Дт	Кт
Перераховано з поточного рахунка грошові кошти за марки акцизного податку	377	311
Отримано марки акцизного податку	209	377
	08	-
Списано марки акцизного податку	93	209
	-	08

Висновки. Акцизне законодавство - сфера делікатна. Попри існування універсальних економічних законів, єдиної формули стягнення акцизного податку в світі не вироблено. Дискусії тривають. І кожна країна обирає свою систему. Україна - не виняток.

Завдяки акцизному податку держава може контролювати виробництво і реалізацію підакцизних товарів, збільшуючи чи зменшуючи ставку податку на них, і цим самим впливати на попит і пропозицію, яка виникає на ринку

У сучасних умовах реформування акцизного податку чи не головним завданням є формування ефективної системи акцизного оподаткування, яка ґрунтувалася на використанні економічно обґрунтованого рівня і структури ставок податку, а також забезпечувала виконання ним функції, пов'язаної з обмеженням споживання окремих товарів, це досягається через поступове збільшення частки акцизу в ціні підакцизних товарів, це реалізуються, внаслідок підвищення ставок акцизного податку, а також встановлення поступового збільшення мінімального податкового зобов'язання з одиниці підакцизної продукції.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Данілов О.Д. Проблеми справляння акцизного збору та шляхи їх усунення / О.Д. Данілов, Т.В. Пасенко // Фінанси України. – 2011. – №5.
2. Мединська Т. В. Особливості застосування акцизу в Україні та деяких країнах світу / Т. В. Мединська, Р. Ю. Слюсар // Науковий вісник НЛТУ України. - 2012. - № 22
3. Омельченко А.Д. "Податкова політика в Україні: перспективи розвитку" //Юридичний вісник України - 2006 - №43.
4. Податковий кодекс України: [від 02.12.2010 р. № 2755-VI] // Офіційний вісник України. - 2010. - № 92. - Ст. 3248. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
5. Про затвердження Форм заявок-розрахунків на виготовлення та придбання марок акцизного податку звіт про використання марок акцизного податку та журналів для обліку марок акцизного податку. Затверджено наказом ДПА України від 24.12.10 № 1021.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/nakazi/53257.html>
6. Про затвердження Узагальноючої податкової консультації про забезпечення правомірності декларування максимальних роздрібних цін на підакцизні товари (продукцію) та дотримання суб'єктами господарювання норм Податкового кодексу України / Затверджено наказом Державної податкової служби України від 30.11.12 р. N 1089

АННОТАЦІЯ

ОСОБЕННОСТИ УЧЕТА АКЦИЗНОГО НАЛОГА

В условиях рыночной экономики налоги, кроме фискальной функции, являются важным экономическим инструментом регулирования рыночных отношений.

На сегодня в Украине применяется большое количество налогов, среди них есть и акцизный. Акцизный налог — косвенный налог, основой которого выступает дифференцированный подход к налогообложению разных товаров и товарных групп. Поэтому его относят к категории специфических акцизов. Этот вид налога позволяет через ценовые механизмы косвенно влиять на объемы производства и реализации отдельных подакцизных товаров как на таможенной территории Украины, так и в сфере внешнеэкономической деятельности.

В системе налогообложения акцизный налог является достаточно значимый, но вместе с этим, он является рискованным с точки зрения его влияния на формирование доходной части бюджета страны. В статье рассмотрены особенности акцизного налога, ставки, по которым взимается акцизный налог, а также операции с подакцизными товарами, которые освобождаются от налогообложения.

Ключевые слова: акцизный налог, налогоплательщики, специфическая и адвалорная ставки, формы заявок-расчетов.

SUMMARY

PECULIAR FEATURES OF EXCISE TAX ACCOUNTING

In the market economy, taxes, in addition to their fiscal function, are an important economic tool of regulation of market relations.

Today, a large number of taxes, including the excise, are applied in Ukraine. The excise tax — an indirect tax, the basis of which is a differentiated approach to the taxation of different products and product groups. Therefore, it has been referred to the category of specific excise duties. This type of tax allows through price mechanisms influence indirectly the production and implementation of certain excisable goods on the customs territory of Ukraine, as well as in the sphere of foreign economic activity.

The excise tax is quite significant in the taxation system of, but at the same time, it is risky from the viewpoint of its influence on the formation of budget revenues of the country.

The article deals with the peculiar features of the excise tax, the interest rates according to which the excise rates is concluded, as well as the operations with excisable goods which are exempt from taxation.

Keywords: Excise tax, tax payers, specific and ad valorem rates, the application and calculations forms.

УДК 657

ОБЛІК ДОХОДІВ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

КРАТКО І.Р., ПЕРЕВУЗНИК Т. М.

Мукачівського державного університету

Системою бухгалтерського обліку створюється значний обсяг інформації, що стосується фінансових результатів діяльності будівельних підприємств, зростає значення контрольних процедур, які здійснюються на всіх етапах будівництва. Базовим формуючим елементом фінансових результатів виступає показник доходів будівельних підприємств. Актуальність обраної теми полягає в тому, що від доходу залежить величина прибутку підприємства — одного із найважливіших показників його діяльності. Тому дуже важливо правильно та своєчасно відобразити в бухгалтерському обліку доходи будівельних організацій. У статті розглядається характеристика фінансово-господарської діяльності та постановки обліку на будівельному підприємстві, економічну характеристику та класифікацію доходів будівельних підприємств, нормативно-правове регулювання доходів будівельних підприємств, визнання доходів за будівельними контрактами: міжнародний досвід та вітчизняна практика, облік доходів та взаєморозрахунків за виконані будівельні роботи, документальне оформлення та відображення інформації про доходи будівельних підприємств у фінансовій звітності.

Ключові слова: дохід, будівельний контракт, підрядники, замовники

Будівництво як вид підприємницької діяльності в сучасних умовах — одна з найпоширеніших та прибуткових галузей економіки. У той же час цедужеспецифічнагалузь, яка працює на віддалену перспективу, потребуєзначнихпервиннихінвестицій. пов'язаназіствореннямнерухомості, яка тривалий час буде займатипевнутериторію.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>